
Joachim en M'oma

RECENSIE, Bart Deuss

gepubliceerd op 11 oktober 2006 10:54, bijgewerkt op 11 oktober 2006 11:17

Mariëlle van Sauers ontving in 2004 de Hollandse Nieuwe Junior Toneelschrijfprijs voor Joachim en M'oma. Die tekst, geprezen om zijn eenvoud en directheid, is nu al even recht door zee op de planken gezet.

Joachim en M'oma heeft de vluchtelingenproblematiek eerder als beginpunt dan als onderwerp. In bredere zin gaat het stuk over 'verhoudingen', over 'groot' zijn. Het jongetje Joachim, zijn moeder en zijn oma, weren zich dapper maar in ieder leven komen nu eenmaal gebeurtenissen voor die te groot zijn voor een mens alleen. Joachim, een jochie van negen, beschrijft dat in het begin heel letterlijk: toen zijn vader het land uit moest, was hij nog klein, dus was dat verdriet wel erg groot voor zijn nog kleine hart. Nu wil hij sterk zijn, zoals zijn vader dat ook is en 'hard van binnen'.

De moeder van Joachim mist haar man zo erg dat ze zich opsluit in een kast, bijna een jaar lang. Haar grootheid bestaat er in het verdriet totaal te beleven tot het over is. Oma neemt de zorg voor het kind op zich. Ze put zich uit in doortastendheid en vrolijkheid om de jongen een hart onder de riem te steken. Tegelijk beseft ze dat ze zelf de nadagen van haar leven leeft.

De vormgeving van het stuk is een staaltje goed jatwerk: op de kale vloer geeft een simpel lijnenspel de deuren en muren aan – net als in de film Dogville van Lars von Trier. Aardig aan de hier bedachte variant is dat het lijnenspel uit wit zand bestaat. De spelers trekken met blauwe gieters nieuwe zandstrepen. De keuze voor wit zand verwijst tevens naar Ivoorkust, het land waarnaar de vader van Joachim is teruggestuurd.

De spelers laten het verdriet dat onder de tekst zit voelen zonder sentimenteel te worden. Het is eerder alsof ze verwondert zijn door wat hen overkomt. Verlies en verdriet worden zo een heel transparant en kwetsbaar gegeven dat de drie uiteindelijk bindt en sterk maakt. Tekst en spelers boren een spirituele laag aan die gaat over gemis en de onverenigbare kloof tussen die verre, hagelwitte kust en de Hollandse aarde.

St i-2-3. Tekst Mariëlle van Sauers. Regie Rob de Kuiper. Vanaf 7 jaar. T/m 29 november;
www.totslot.nl

url: http://www.volkskrant.nl/recensies/kunsttips/jong/article357743.ece/Joachim_en_M_oma